

Besluit

Besluit strekkende tot het verlenen van accreditatie aan de opleidingen van de Universiteit Leiden:

- **Wo-master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in Natuurkunde, Algemene Economie, Management en Organisatie, Wiskunde, Biologie, Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen en Scheikunde;**

- **Wo-master Educatieve master Geesteswetenschappen**

Alsmede Advies over het traject Educatieve minor

datum
31 juli 2015

onderwerp

Besluit accreditatie
(003994-004001)

uw kenmerk
2015/16592

ons kenmerk
NVAO/20152094/SL

bijlagen
3

Gegevens

Naam instelling : Universiteit Leiden
 Datum aanvraag : 28 april 2015
 Graad opleidingen : Zie tabel
 Varianten opleidingen : voltijd, deeltijd
 Afstudeerrichtingen : *Educatieve master Geesteswetenschappen*: Nederlands; Griekse en Latijnse Taal en Cultuur; Frans; Duits, Engels, Chinese Taal en Cultuur; Spaans; Geschiedenis en Staatsinrichting; Kunstgeschiedenis en Kunstzinnige Vorming/Kunst; Filosofie; Godsdienst en Levensbeschouwing
 Locatie opleidingen : Leiden
 Datum goedkeuren panel : 27 januari 2014
 Datum locatiebezoeken : 24-27 maart 2014
 Datum visitatierapport : 7 november 2014
 Instellingstoets kwaliteitszorg : ja, positief besluit van 2 juli 2013

Wo-master Educatieve Master Geesteswetenschappen;

Wo-master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs (60 EC) in

Natuurkunde;	Master of Science
Algemene Economie;	Master of Arts
Management en Organisatie;	Master of Science
Wiskunde;	Master of Science
Biologie;	Master of Science
Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen;	Master of Arts
Scheikunde.	Master of Science

Inlichtingen

Astrid Koster

+31 (0)70 312 23 05

a.koster@nva

Parkstraat 28 | 2514 JK | Postbus 85498 | 2508 CD Den Haag

P.O. Box 85498 | 2508 CD The Hague | The Netherlands

T + 31 (0)70 312 2300

info@nva

Pagina 2 van 11 **Educatieve minor (30 EC) die samen met een wo-bacheloropleiding leidt tot een beperkte tweedegraads bevoegdheid in een schoolvak:**

<i>Bacheloropleiding</i>	<i>Schoolvak</i>
Nederlandse Taal en Cultuur	Nederlands
Griekse en Latijnse Taal en Cultuur	Grieks, Latijn en KCV
Franse Taal en Cultuur	Frans
Duitse Taal en Cultuur	Duits
Engelse Taal en Cultuur	Engels
Chinastudies	Chinese taal en cultuur
Latijns-Amerikastudies (Spaans)	Spaans
Wiskunde	Wiskunde
Natuurkunde	Wiskunde
Sterrenkunde	Wiskunde
Biologie	Biologie
Biomedische wetenschappen	Biologie
Natuurkunde	Natuurkunde
Sterrenkunde	Natuurkunde
Life Science & Technology	Scheikunde
Moleculair Science Technology	Scheikunde
Bio-Farmaceutische wetenschappen	Scheikunde
Geschiedenis	Geschiedenis en Staatsinrichting
Kunstgeschiedenis	Kunsvakken I en Kunsvakken II
Politicologie	Maatschappijleer
Bestuurskunde	Maatschappijleer
Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie	Maatschappijleer
Wijsbegeerte	Filosofie
Godgeleerdheid	Godsdienst en levensbeschouwing
Wereldgodsdiensten / Religiewetenschappen (per 1-9-2014)	Godsdienst en levensbeschouwing
Islamitische Theologie	Godsdienst en levensbeschouwing

Beoordelingskaders

- Beoordelingskader voor de beperkte opleidingsbeoordeling van de NVAO (Stcrt. 2010, nr 21523);
- Toetsingskader Educatieve minoren 15 juli 2013.

Bevindingen

De NVAO stelt vast dat in het visitatierapport deugdelijk en kenbaar is gemotiveerd op welke gronden het panel de kwaliteit van de opleidingen voldoende heeft bevonden en een positief advies over de Educatieve minor heeft uitgebracht.

Samenvatting bevindingen en overwegingen van het panel.

De Universiteit Leiden heeft via een gemeenschappelijke regeling de verantwoordelijkheid voor het verzorgen van alle educatieve opleidingen binnen de instelling aan het Interfacultair Centrum voor Lerarenopleiding, Onderwijsontwikkeling en Nascholing (ICLON) gedelegeerd. Op grond van deze regeling verzorgt het ICLON de oriëntatie op de onderwijsberoepspraktijk in de bachelorfase ('educatieve minor'; 30 EC) voor zestien schoolvakken en acht masteropleidingen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs (60 EC) voor in totaal achttien schoolvakken. Als interfacultair centrum wordt het ICLON bestuurd door een Bestuursraad, bestaande uit decanen van betrokken faculteiten. Iedere educatieve opleiding heeft een vakinhoudelijke 'thuisbasis' bij een Leidse faculteit.

Het panel heeft vastgesteld dat er een adequate organisatie ten grondslag ligt aan de opleidingen van het ICLON. Het ICLON is duidelijk gepositioneerd in de Universiteit Leiden mede doordat alle lerarenopleidingen centraal georganiseerd zijn. Aandachtspunt bij een dergelijke manier van organiseren is uiteraard dat de betrokkenheid van de faculteiten gewaarborgd blijft, met name ten aanzien van het stimuleren van de instroom. Dit geldt in het bijzonder voor de faculteiten die bachelors verzorgen voor de tekortvakken (vooral bètavakken).

De lerarenopleidingen van het ICLON worden in nauwe samenwerking met scholen in het voortgezet onderwijs uitgevoerd. Op leidinggevend niveau wordt de samenwerking tussen het ICLON en scholen voor voortgezet onderwijs – naast bilaterale contacten – besproken in de Raad van Rectoren. Het panel heeft uit de gesprekken tijdens het bezoek geconcludeerd dat er zowel op leidinggevend niveau als op uitvoerend niveau een sterke relatie met het voortgezet onderwijs bestaat. Het panel adviseert om naar manieren te zoeken om deze samenwerking ook op bestuurlijk niveau te organiseren. Volgens het panel kan een directe bestuurlijke relatie tussen de Raad van Rectoren en het bestuur van de faculteiten bijdragen aan het versterken van de betrokkenheid van de faculteiten bij het ICLON.

Samenvatting opleidingen Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs en de Educatieve Master Geesteswetenschappen

Het panel heeft vastgesteld dat de omschrijvingen van de eindkwalificaties in lijn zijn met het domeinspecifiek referentiekader en direct gerelateerd zijn aan de zeven wettelijk vastgestelde bekwaamheidseisen voor het beroep van leraar VHO. Daarmee voldoen deze eindtermen qua inhoud, oriëntatie en niveau aan de nationale eisen. Het panel juicht het toe dat er voor de invulling van de competentie 'reflectie en ontwikkeling' gekozen is voor een koppeling met de vakdidactische praktijk. Het panel constateert verder dat de opleidingen de eindkwalificaties duidelijk en expliciet gerelateerd hebben aan de Dublindescriptoren.

Het panel heeft de onderwijsleeromgeving van de lerarenopleidingen van het ICLON bestudeerd en vastgesteld dat de opleidingen een inhoudelijk sterk programma hebben en dat er sprake is van een duidelijk gestructureerd en samenhangend curriculum. Het panel concludeert dat de verschillende onderdelen van het curriculum studenten voldoende in staat stellen om de eindtermen van de opleiding te realiseren.

Het panel heeft vastgesteld dat studenten in het algemene cursorische gedeelte een goed overzicht krijgen van de theorieën op het gebied van klassenmanagement, algemene

Pagina 4 van 11 didactiek en pedagogiek toegespitst op het voortgezet onderwijs. Tevens heeft het panel geconstateerd dat het ICLON de landelijk vastgestelde ingangseisen hanteert en dat daarmee het vakinhoudelijk masterniveau van de studenten voldoende is gewaarborgd. Daarnaast concludeert het panel na bestudering van de invulling van de vakdidactiek voor de achttien verschillende schoolvakken dat de studenten na afronding van de opleiding een adequate vakdidactische basis hebben. Het panel is van mening dat de invulling van de vakdidactiek voor de vier bètavakken uitsteekt boven het gemiddelde niveau van alle LVHO-opleidingen die het ICLON aanbiedt. De bronnen voor de vakdidactiek van de vier bètavakken omvatten een breed overzicht van de internationale wetenschappelijke literatuur, vakliteratuur in vaktijdschriften en geven inzicht in verschillende keuzes en perspectieven die er bestaan binnen het specifieke schoolvak. Ook de vakdidactiek voor drie van de elf afstudeerrichtingen van de LVHO-opleiding Geesteswetenschappen is volgens het panel goed. Dit betreft de schoolvakken Nederlands, Geschiedenis en Staatsinrichting en Culturele en Kunstzinnige Vorming. Het panel heeft geconstateerd dat deze drie schoolvakken gebruik maken van een breed scala aan bronnen met een goede (internationale) wetenschappelijke oriëntering.

Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding zich kenmerkt door een sterke integratie van theorie en praktijk. Deze integratie vindt continu plaats in een reeks opbouwende opdrachten waarin de theorie en praktijk aan elkaar worden gerelateerd en de integratie wordt nog eens versterkt doordat de theoriëdocenten twee maal als supervisor de stageschool bezoeken. Het panel is van mening dat deze integratie een sterk punt van het ICLON is.

Het panel stelt vast dat de opleiding van academisch niveau is. De gebruikte literatuur in het algemene cursorische gedeelte is grotendeels van academisch niveau en de vertegenwoordigers van de scholen voor voortgezet onderwijs hebben expliciet aangegeven de academische attitude van de studenten als belangrijke meerwaarde te zien. Het academisch karakter van de opleidingen is verder goed verankerd in het Vakdidactisch ontwerponderzoek dat studenten uitvoeren.

Het onderwijs en de begeleiding vanuit het ICLON worden verzorgd door gekwalificeerde en gemotiveerde docenten. Wel pleit het panel voor het vergroten van het aandeel gepromoveerden onder de vakdidactici van het alfa- en gammacluster. De kwaliteit van de begeleiding op de stagescholen is volgens het panel voldoende geborgd doordat de meeste studenten stage lopen op een opleidingsschool. De meeste begeleiders op de stagescholen hebben een trainingstraject gevolgd bij het ICLON. Het panel is onder de indruk van de betrokkenheid van de stagescholen en de manier waarop de begeleiding aan de studenten wordt vormgegeven. Studenten zijn tevreden over de begeleiding die zij krijgen vanuit de stageschool.

Het panel heeft waargenomen dat de instroomcijfers sterk verschillen per opleiding en pleit voor een gedifferentieerd beleid waarbij de instroom van tekortvakken wordt gestimuleerd en de instroom van overschotvakken wordt afgeremd.

Het panel concludeert dat het programma studeerbaar is, maar dat de doorstroom niet optimaal is. Het panel heeft de indruk dat de doorstroom van de opleiding bevorderd kan worden door gestelde deadlines strakker te hanteren.

Pagina 5 van 11 Het ICLON heeft één opleidingscommissie waarin zowel minor- als masterstudenten vanuit verschillende opleidingsgroepen en trajecten zitten. Het panel heeft vastgesteld dat de opleidingscommissie op een adequate wijze de opleidingen evalueert. Wel is het panel van mening dat de opleidingscommissie een meer proactieve houding zou kunnen innemen door meer oog te hebben voor zaken die niet direct door studenten worden aangedragen.

Het panel is nagegaan of de opleidingen beschikken over een adequaat systeem van toetsing en of studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. Het panel heeft vastgesteld dat de opleiding een adequate systematiek hanteert om de leerdoelen van de verschillende vakken te beoordelen. De rubrics en bijbehorende beoordelingsformulieren bieden een goede mogelijkheid om de beoordeling en de feedback te integreren. Wel is er volgens het panel verbetering mogelijk in de reconstrueerbaarheid van het eindoordeel van het praktijkgedeelte. Het panel adviseert om de bewijsvoering rondom dit eindoordeel op een meer transparante en gestructureerde wijze te archiveren.

Het ICLON heeft één examencommissie voor het gehele cluster van educatieve master- en minoropleidingen. De examencommissie bestaat uit een voorzitter (tot 1 oktober 2013 een uhd en sindsdien een hoogleraar), secretaris en vijf leden. De examencommissie is zo samengesteld dat de studieonderdelen uit het opleidingsprogramma en de drie clusters van vakdidactiek (taal-, bèta- en gammavakken) zijn vertegenwoordigd. Het panel heeft vastgesteld dat de examencommissie van het ICLON haar taak op een adequate wijze uitvoert. Wel is het panel van mening dat de examencommissie een meer proactieve houding dient aan te nemen. Dit is volgens het panel vooral van belang gezien het specifieke karakter van het beoordelingssysteem rondom het praktijkgedeelte van de opleidingen. Het panel heeft na bestudering van een selectie van eindwerken en op basis van het functioneren van alumni in het werkveld vastgesteld dat het eindniveau van de lerarenopleidingen is gewaarborgd en dat de opleidingen studenten afleveren die de beoogde eindkwalificaties realiseren.

Samenvatting oordeel Educatieve minor

De educatieve minor van ICLON bestaat uit de onderdelen uit het eerste semester van de universitaire lerarenopleidingen.

Het panel stelt vast dat de beoogde eindkwalificaties van de educatieve minor van het ICLON ontleend zijn aan de landelijk geformuleerde doelstellingen van lerarenopleidingen die opleiden tot een beperkte tweedegraads bevoegdheid. Daarmee voldoen deze eindtermen qua inhoud, oriëntatie en niveau aan nationale eisen.

Het panel heeft de onderwijsleeromgeving van de educatieve minor van het ICLON bestudeerd en vastgesteld dat de minor een inhoudelijk sterk programma heeft en dat er sprake is van een duidelijk gestructureerd en samenhangend curriculum. Het panel concludeert dat de verschillende onderdelen van het curriculum studenten voldoende in staat stellen om de eindtermen van de minor te realiseren.

Het panel heeft vastgesteld dat studenten in het algemene cursorische gedeelte een goed overzicht krijgen van de theorieën op het gebied van klassenmanagement, algemene didactiek en pedagogiek toegespitst op het voortgezet onderwijs. Wel heeft het panel vastgesteld dat het studiemateriaal dat wordt gebruikt in het cursorische gedeelte meer op de onderbouw georiënteerd zou kunnen worden.

Pagina 6 van 11 Het panel heeft geconstateerd dat het ICLON de landelijk vastgestelde verwantschapstabel als ingangseis hanteert en dat daarmee het vakinhoudelijk niveau van de studenten voldoende is gewaarborgd. Na bestudering van de invulling van de vakdidactiek voor de zestien verschillende schoolvakken concludeert het panel dat de vakdidactiek voor alle schoolvakken op zijn minst adequaat is. De vakdidactiek voor de vier bètavakken steekt uit boven het gemiddelde en wordt door het panel als goed beoordeeld. De bronnen voor de vakdidactiek van de vier bètavakken omvatten een breed overzicht van de internationale wetenschappelijke literatuur, vakliteratuur in vaktijdschriften en geven inzicht in verschillende keuzes en perspectieven die er bestaan binnen het specifieke schoolvak. Ook is het panel van mening dat de vakdidactiek voor de schoolvakken Nederlands, 'Geschiedenis en Staatsinrichting' en 'Culturele en Kunstzinnige Vorming' bovengemiddeld is en als goed zijn te beoordelen. Deze drie schoolvakken maken gebruik van een breed scala aan bronnen met een goede (internationale) wetenschappelijke oriëntering.

Het panel heeft vastgesteld dat de minor zich kenmerkt door een sterke integratie tussen theorie en praktijk. Deze integratie vindt continu plaats in een reeks opbouwende opdrachten waarin de theorie en praktijk aan elkaar worden gerelateerd en de integratie wordt nog eens versterkt doordat de theoriëdocenten als supervisor de stageschool bezoeken. Het panel is van mening dat deze integratie een sterk punt van het ICLON betreft.

Het panel stelt vast dat gebruikte literatuur in het algemene cursorische gedeelte grotendeels van academisch niveau is. De vertegenwoordigers van de scholen voor voortgezet onderwijs hebben expliciet aangegeven de academische attitude van de studenten als belangrijke meerwaarde te zien.

De trajecten voor educatieve minoren worden aangeboden in twee varianten: een opleiding van één semester (het blokmodel) en een opleiding gespreid over twee semesters (het lintmodel). Het panel heeft tijdens het bezoek gesproken over de voor- en nadelen van de twee modellen en concludeert dat beide modellen in de praktijk goed werkbaar zijn; dit geldt zowel voor de studenten als voor de docenten van het ICLON en de begeleiders op de stagescholen.

Het onderwijs en de begeleiding vanuit het ICLON worden verzorgd door gekwalificeerde en gemotiveerde docenten. Wel pleit het panel voor het vergroten van het aandeel gepromoveerden onder de vakdidactici van het alfa- en gammacluster. De kwaliteit van de begeleiding op de stagescholen is volgens het panel voldoende geborgd doordat de meeste studenten stage lopen op een opleidingsschool. De meeste begeleiders op de stagescholen hebben een trainingstraject gevolgd bij het ICLON. Het panel is onder de indruk van de betrokkenheid van de stagescholen en de manier waarop de begeleiding aan de studenten wordt vormgegeven. Studenten zijn tevreden over de begeleiding die zij krijgen vanuit de stageschool.

Het panel heeft waargenomen dat, evenals bij de master, de instroomcijfers voor de minor sterk verschillen per schoolvak en pleit voor een gedifferentieerd beleid waarbij de instroom van tekortvakken wordt gestimuleerd en de instroom van overschotvakken wordt afgeremd.

Het ICLON heeft één opleidingscommissie waarin zowel minor- als masterstudenten vanuit verschillende opleidingsgroepen en trajecten zitten. Het panel heeft vastgesteld dat de opleidingscommissie op een adequate wijze de opleidingen en de minor evalueert. Wel is

Pagina 7 van 11 het panel van mening dat de opleidingscommissie een meer proactieve houding zou kunnen innemen door meer oog te hebben voor zaken die niet direct door studenten worden aangedragen.

Het panel is nagegaan of de minor beschikt over een adequaat systeem van toetsing en of studenten de beoogde eindkwalificaties realiseren. Het panel heeft vastgesteld dat de minor een adequate systematiek hanteert om de leerdoelen van de verschillende vakken te beoordelen. De rubric en bijbehorende beoordelingsformulieren bieden een goede mogelijkheid om de beoordeling en de feedback te integreren. Wel is er volgens het panel verbetering mogelijk in de reconstrueerbaarheid van het eindoordeel van het praktijkgedeelte.

Het panel adviseert om de bewijsvoering rondom dit eindoordeel op een meer transparante en gestructureerde wijze te archiveren.

Het ICLON heeft één examencommissie voor het gehele cluster van educatieve masteropleidingen en minorvarianten. De examencommissie bestaat uit een voorzitter (tot 1 oktober 2013 een uhd en sindsdien een hoogleraar), secretaris en vijf leden. De examencommissie is zo samengesteld dat de studieonderdelen uit het opleidingsprogramma en de drie clusters van vakdidactiek (taal-, bèta- en gammavakken) zijn vertegenwoordigd. De rol voor de examencommissie is voor de minor formeel gedelegeerd vanuit de faculteiten. Het panel heeft vastgesteld dat de examencommissie van het ICLON haar taak op een adequate wijze uitvoert. Wel is het panel van mening dat de frequentie en de omvang waarmee de examencommissie steekproeven uitvoert om de wijze van beoordeling te toetsen, verhoogd kunnen worden. Dit geldt in het bijzonder voor de toetsing van het praktijkgedeelte, gegeven het specifieke karakter van het beoordelingssysteem.

Voor de schoolvakken Chinees en Filosofie zijn er nog geen studenten die de minor hebben afgerond en kan het panel geen oordeel geven over het gerealiseerde eindniveau. Voor de andere veertien schoolvakken heeft het panel gekeken naar de eindproducten bij de onderdelen Pedagogiek, Vakdidactiek en Praktijk. Het panel heeft geconstateerd dat deze van voldoende niveau zijn. Het panel concludeert op basis hiervan en op basis van de gesprekken dat het gerealiseerde eindniveau in de minor voldoet aan wat van een beperkte tweedegraads docent verwacht mag worden.

Aanbevelingen

De NVAO onderschrijft de aanbevelingen van het panel, met name wat betreft de grote niveauverschillen tussen de eindwerken (pag.41 QANU-rapport). Tevens wordt besloten ten aanzien van de educatieve minoren waar nu geen studenten in zitten een afspraak te maken om de eindwerken van deze minoren te laten beoordelen zodra dit mogelijk is.

Ingevolge het bepaalde in artikel 5a.10, tweede lid, van de WHW heeft de NVAO het college van bestuur van de Universiteit Leiden te Leiden in de gelegenheid gesteld zijn zienswijze op het voornemen tot besluit van 6 juli 2015 naar voren te brengen. Bij e-mail van 10 juli 2015 heeft de instelling gereageerd op het voornemen tot besluit. Dit heeft geleid tot enkele aanpassingen in het besluit.

De NVAO besluit accreditatie te verlenen aan de:

- wo-master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs in (60 EC; varianten: voltijd en deeltijd; locatie: Leiden) van de Universiteit Leiden:

Natuurkunde;

Algemene Economie;

Management en Organisatie;

Wiskunde;

Biologie;

Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen;

Scheikunde.

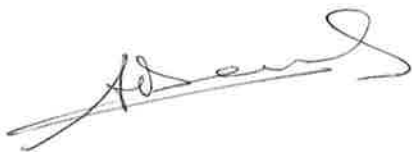
- wo-master Educatieve master Geesteswetenschappen (60 EC; varianten: voltijd en deeltijd; locatie: Leiden) van de Universiteit Leiden. De opleiding wo-master Educatieve master Geesteswetenschappen kent de volgende afstudeerrichtingen: Nederlands; Griekse en Latijnse Taal en Cultuur; Frans; Duits, Engels, Chinese Taal en Cultuur; Spaans; Geschiedenis en Staatsinrichting; Kunstgeschiedenis en Kunstzinnige Vorming/Kunst; Filosofie; Godsdienst en Levensbeschouwing.

De NVAO beoordeelt de kwaliteit van de opleidingen als voldoende.

Dit besluit treedt in werking op 31 juli 2015 en is van kracht tot en met 30 juli 2021.

Den Haag, 31 juli 2015

De NVAO
Voor deze:

Ann Demeulemeester
(vicevoorzitter)

Tegen dit besluit kan op grond van het bepaalde in de Algemene wet bestuursrecht door een belanghebbende bezwaar worden gemaakt bij de NVAO. De termijn voor het indienen van bezwaar bedraagt zes weken.

Op grond van het voorgaande adviseert de NVAO de instelling positief over de Educatieve minor (30 EC) die samen met een wo-bacheloropleiding leidt tot een beperkte tweedegraads bevoegdheid in een schoolvak:

<i>Bacheloropleiding</i>	<i>Schoolvak</i>
Nederlandse Taal en Cultuur	Nederlands
Griekse en Latijnse Taal en Cultuur	Grieks, Latijn en KCV
Franse Taal en Cultuur	Frans
Duitse Taal en Cultuur	Duits
Engelse Taal en Cultuur	Engels
Chinastudies	Chinese taal en cultuur
Latijns-Amerikastudies (Spaans)	Spaans
Wiskunde	Wiskunde
Natuurkunde	Wiskunde
Sterrenkunde	Wiskunde
Biologie	Biologie
Biomedische wetenschappen	Biologie
Natuurkunde	Natuurkunde
Sterrenkunde	Natuurkunde
Life Science & Technology	Scheikunde
Moleculair Science Technology	Scheikunde
Bio-Farmaceutische wetenschappen	Scheikunde
Geschiedenis	Geschiedenis en Staatsinrichting
Kunstgeschiedenis	Kunstvakken I en Kunstvakken II
Politicologie	Maatschappijleer
Bestuurskunde	Maatschappijleer
Culturele Antropologie en Ontwikkelingssociologie	Maatschappijleer
Wijsbegeerte	Filosofie
Godgeleerdheid	Godsdienst en levensbeschouwing
Wereldgodsdiensten / Religiewetenschappen (per 1-9-2014)	Godsdienst en levensbeschouwing
Islamitische Theologie	Godsdienst en levensbeschouwing

Standaard	1. Beoogde eindkwalificaties	2. Onderwijsleeromgeving	3. Toetsing en gerealiseerde eindkwalificaties
Formulering Standaard	De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft inhoud, niveau en oriëntatie geconcretiseerd en voldoen aan internationale eisen	Het programma, het personeel en de opleidingsspecifieke voorzieningen maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde eindkwalificaties te realiseren	De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing en toont aan dat de beoogde eindkwalificaties worden gerealiseerd
Beoordeling door het panel voor de opleidingen			
wo-master Educatieve master Geesteswetenschappen	V	V	V
Algemeen eindoorddeel	voldoende		
wo-master Leraar Voorbereidend Hoger Onderwijs (60 EC; varianten: voltijd en deeltijd) in			
Natuurkunde;	V	G	V
Algemene Economie;	V	V	V
Management en Organisatie;	V	V	V
Wiskunde;	V	G	V
Biologie;	V	G	V
Maatschappijleer en Maatschappijwetenschappen;	V	V	V
Scheikunde;	V	G	V
Algemeen eindoorddeel	voldoende		

De standaarden krijgen het oordeel onvoldoende, voldoende, goed of excellent. Het eindoorddeel over de opleiding als geheel wordt op dezelfde schaal gegeven. Het eindoorddeel over de educatieve minor is positief¹.

¹ De educatieve minor kent enkel het eindoorddeel positief of negatief.

- Prof. dr. Wim Jochems (voorzitter), emeritus hoogleraar Onderwijsinnovatie aan de Eindhoven School of Education, Technische Universiteit Eindhoven;
- Prof. dr. Jaap van Marle, decaan faculteit Cultuurwetenschappen aan de Open Universiteit Nederland;
- Prof. dr. Harrie Eijkelhof, hoogleraar-directeur van het Freudenthal Institute for Science and Mathematics Education, Faculteit Bètawetenschappen, Universiteit Utrecht;
- Prof. dr. Herman van den Bosch, hoogleraar managementwetenschappen aan de faculteit Managementwetenschappen van de Open Universiteit, tot 2011 decaan van dezelfde faculteit;
- Drs. Geert Popma, voorzitter van het College van Bestuur van Stichting Apeldoorns Voortgezet Openbaar Onderwijs (AVOO);
- Dhr. Martien Bos MA (studentlid) lerarenopleiding Nederlands aan de Vrije Universiteit Amsterdam.

Het panel werd ondersteund door Esther Poort, secretaris (gecertificeerd).